

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

KZK-KZW.065.1.2026

Warszawa, 2026-07-08

**Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich**

Szanowny Panie Rzeczniku,

serdecznie dziękuję za przekazaną publikację „W obronie godności i praw człowieka”, w której podsumowuje Pan Rzecznik swoją, upływającą 23 lipca 2026 roku, pięcioletnią kadencję na stanowisku Rzecznika Praw Obywatelskich. Jest to niezwykle ważna i inspirująca lektura, która powinna być uważnie przeczytana przez osoby odpowiedzialne za wykonywanie władzy publicznej w naszym kraju.

Książka ilustruje to, że przyszło Panu pełnić urząd Rzecznika Praw Obywatelskich w czasach niełatwych i pełnych wyzwań z punktu widzenia misji tego kluczowego konstytucyjnego organu państwa. Lata 2021-2026 to niewątpliwie czas „polikryzysu”. W czasie pandemii COVID-19 w dobie „lockdownów” konieczne było wprowadzenie daleko idących ograniczeń w obszarze praw i wolności człowieka i obywatela. Rosyjska agresja na Ukrainę postawiła przed instytucjami publicznymi i społeczeństwem bezprecedensowe wyzwanie przyjęcia milionów uchodźców i zapewnienia im wszechstronnego wsparcia. Kryzys migracyjny i kryzys bezpieczeństwa na granicy polsko-białoruskiej doprowadził do tego, że pierwszy raz pod rządami Konstytucji z 2 kwietnia 1997 roku wprowadzony został na części terytorium Rzeczypospolitej stan wyjątkowy. Na wszystkie te wyzwania Pan Rzecznik reagował zgodnie ze swoim konstytucyjnym mandatem i w duchu głębokiej ludzkiej wrażliwości i empatii. Jak słusznie wskazał Pan bowiem w swoim wystąpieniu podczas ślubowania aplikantów adwokackich w Warszawie „nie można do końca oddzielić serca i prawa”, zaś „jeśli bronimy godności człowieka (...) to sami nie możemy przestać być człowiekiem.”

Jednocześnie publikacja pokazuje Pańską nieustanną troskę o zagadnienia fundamentalne z punktu widzenia ochrony praw człowieka i obywatela, takie jak konieczność znalezienia wyjścia z narastającego kryzysu konstytucyjnego instytucji państwa, a zwłaszcza wymiaru sprawiedliwości, czy też konieczność stałego udoskonalania procesu stanowienia prawa tak, aby uwzględniało ono interesy i opinie różnych grup obywateli.

Państwo nie jest bytem abstrakcyjnym, lecz „dobrem wspólnym wszystkich obywateli”, które istnieje dzięki nim i dla nich. Przestrzeganie i jak najszersze wypełnianie treścią praw i wolności

obywatelskich jest zatem jednym z fundamentalnych obowiązków władz publicznych, zaś dbanie o jego realizację pozostaje także w centrum uwagi NIK.

NIK często wykorzystuje w swojej działalności efekty pracy Rzecznika Praw Obywatelskich. Dziękuję również za przesłane w tym roku bardzo liczne i obszerne sugestie tematów kontroli na 2027 rok, z których Izba obficie czerpie na etapie prac planistycznych. Wskazują one na liczne i bardzo różnorodne potencjalne przestrzenie działalności organów władzy publicznej, w których prawa człowieka i obywatela nie są dostatecznie przestrzegane, od funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, przez działalność promocyjną jednostek samorządu terytorialnego aż po wspieranie osób z niepełnosprawnością,

Pięć lat Pańskiej kadencji na stanowisku Rzecznika Praw Obywatelskich doskonale podsumowują przytoczone na końcu publikacji statystyki. Liczba 364 923 wniosków skierowanych do Biura RPO w tym okresie wskazuje na olbrzymi kapitał zaufania, jaki przez lata zbudowali swoją codzienną pracą, kolejni piastuni tego urzędu oraz pracownicy Biura RPO. To zasób nie do przecenienia w czasie społecznej polaryzacji. Za Pańską kompetentną, empatyczną i odpowiedzialną postawę w tym okresie pragnę raz jeszcze serdecznie Panu podziękować.

Proszę przyjąć życzenia wszelkiej pomyślności w Pańskiej dalszej działalności publicznej, pracy zawodowej i życiu osobistym.

Z szacunkiem

Mariusz Haładyj
/podpisano elektronicznie/